

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Соціальна робота у сфері паліативної допомоги»
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма: «Соціальна педагогіка».
Спеціальність: 231 Соціальна робота.
Галузь знань: 23 Соціальна робота.
Рівень вищої освіти: другий (магістерський).

Викладач	Тургенева Анастасія Олександрівна, к. пед. н., доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/faculties/fdsso/structure-fdsso/kaf-social-pedagogy/composition-kaf-social-pedagogy/turgeneva/
Контактний телефон	
Е-mail викладача	turgeneva.an@gmail.com
Графік консультацій	Вівторок: 13.00-14.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Форма навчання	Кількість кредитів/годин	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	3/90	12	12	66	залік
заочна		-	-	-	

Семестр: II семестр.

Мова навчання: українська.

Ключові слова: паліативна допомога, соціальна послуга, соціальна робота, хоспісна допомога, мультидисциплінарна команда.

Мета курсу: сформуванню мотиваційну, когнітивну та операційну складові готовності здобувачів вищої освіти до реалізації соціальної роботи з особливими групами отримувачів послуг.

Предмет курсу: теоретичні та практичні аспекти соціальної роботи з особливими групами отримувачів послуг.

Програмні компетентності:

ЗК-7 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

СК-9 Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

Результати навчання:

ПРН-6 Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опанувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПРН-17 Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

Зміст курсу:

Тема 1. Становлення та розвиток соціальної роботи у сфері паліативної допомоги. Етимологічний аналіз та визначення поняття «паліативна допомога». Міжсекторальна суспільна співпраця як організаційний механізм державного управління паліативною та хоспісною допомогою у середньовічному суспільстві. Історична ретроспектива аспектів паліативної та хоспісної допомоги за часів Київської Русі. Становлення та розвиток паліативної допомоги в Україні.

Тема 2. Хоспісно-паліативна допомога: соціальні аспекти. Визначення і принципи хоспісної допомоги. Моделі діяльності хоспісів. Зміст діяльності соціальних працівників у хоспісах. Досвід країн Північної Америки з надання паліативної допомоги. Сутнісна характеристика паліативної та хоспісної допомоги і принципи її надання в країнах Західної Європи. Професійні ризики соціальної роботи у хоспісних програмах.

Тема 3. Законодавче забезпечення у сфері паліативної допомоги. Загальна характеристика правового забезпечення галузі паліативної допомоги в Україні. Міжнародно-правові стандарти у сфері надання паліативної допомоги. Організаційно-правові засади створення і функціонування закладів (відділень), у яких надається паліативна допомога. Правовий статус особи, якій надається паліативна допомога в Україні. Паліативна допомога в нормативних документах в розрізі нозологічних напрямів (ВІЛ/СНІД, туберкульоз, онкологія). Регулювання лікарських засобів, що застосовуються в паліативній допомозі.

Тема 4. Особливості соціальної роботи з паліативними клієнтами. Медико-соціальні та психологічні питання клієнтів паліативних установ. Моделі та принципи надання допомоги паліативним хворим. Поширення соціальних хвороб як наслідок акультурації українського суспільства. Технології соціальної роботи із особами, хворими на інфекційні хвороби. Методи збору, аналізу й оцінки соціально-медичної інформації про клієнтів.

Тема 5. Робота з дітьми у сфері паліативної допомоги. Особливості дитячого хоспісу. Характеристика соціально-психологічного портрету дитини, яка перебуває на довготривалому лікуванні, та невиліковно хворої дитини. Характеристика напрямків соціальної роботи у цій установі. Визначення специфіки підтримки дітей, які перебувають на довготривалому лікуванні. Основні потреби дитини та її найближчого оточення. Особливості організації дозвілля дітей, які перебувають на довготривалому лікуванні. Лікарняні дозвіллієві програми.

Тема 6. Етико-ціннісне регулювання у системі охорони здоров'я. Професійно-етичні системи та кодекс у медицині, їх суть та основні компоненти. Формування ціннісно-моральної свідомості соціального працівника в умовах впливу різних професійно-етичних систем. Особиста відповідальність та компетентність соціального працівника. Підготовка соціального працівника до здоров'язбережувальної діяльності (модель здоров'язбережувальної діяльності соціального працівника; модель соціального працівника готового до здоров'язбережувальної діяльності).

Методи навчання: словесні (проблемний виклад лекції, бесіда, дискусія, мозковий штурм); наочні (спостереження, показ і обговорення навчальної презентації, навчальних фільмів); практичні (вправи, метод проектів, розв'язування професійно зорієнтованих ситуацій).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): навчальний курс складається з лекційних, семінарських занять, самостійної та індивідуально-дослідної роботи. Заохочується висловлювання власної точки зору, творчий підхід до виконання передбачених програмою курсу завдань. Обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності.

За умови оповіщення про повітряну тривогу, здобувач має право вийти з пари за попередженням викладача. Пропущену пару необхідно опрацювати асинхронно.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (ноутбук, мультимедійне обладнання); програмне (Microsoft Office (Power Point, Word), Zoom, Moodle, репозитарій); наочність (мультимедійні презентації, навчальні фільми).

Система оцінювання та вимоги:

Система нарахування рейтингових балів для здобувачів вищої освіти денної форми навчання (поточний контроль)

Теми навчального курсу	Види робіт			Підсумкові бали (max 25 балів)
	Семінарське заняття	Самостійна робота	Індивідуальні завдання	
Тема 1	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 2	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 3	Виступ – 5	10	10	25

	Участь в обговоренні (доповнення) – 2			
Тема 4	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 5	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25
Тема 6	Виступ – 5 Участь в обговоренні (доповнення) – 2	10	10	25

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних, індивідуальних робіт тощо.

Нарахування рейтингових балів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання (не пізніше ніж за тиждень після проведення семінарського заняття), систематизованих для кожного з видів робіт та представлено на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється в усній формі (відповіді на перелік запропонованих питань).

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час заліку.

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;

n – кількість залікових кредитів;

50 балів – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота						Середнє арифметичне за поточну роботу	Залік	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3				
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	50	100	
25		25		25				
Тема 4		Тема 5		Тема 6				
4.1	4.2	5.1	5.2	6.1	6.2			
25		25		25				

Шкала оцінювання ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX
1-34	F

Список рекомендованих джерел:

1. Брацюнь О. П., Науменко Г. М. Вплив міждисциплінарного підходу в наданні паліативної допомоги на якість життя паліативних пацієнтів (на прикладі роботи першого денного хоспісу в Україні). *Міжнародний журнал «Реабілітація та паліативна медицина»*. 2016. №1. С. 80-82.

2. Гончарь М. О., Ріга О. О., Пеньков А. Ю. Принципи надання паліативної допомоги дітям. Харків : ХНМУ, 2016. 112 с.

3. Данилюк К. В., Дубич К. В. PESTL-аналіз сучасного стану державного управління паліативною та хоспісною допомогою в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*: електрон. наук. фах. видання. 2017. № 5. Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1075>

4. Напрями соціально-правового захисту людей, які мають хронічні захворювання / Чернета С. Ю., Петрук В. В. Knowledge. Education. Low. Managtmtnt. Nauka. Oświata. Prawo. Zarządzanie. 2020. № 1. С. 274-289.

5. Основи паліативної допомоги: навч. посіб. / Твайкросс Р., Уилкок Е. 5-е вид. М.: Благодійний фонд допомоги хоспісу «Віра», 2017. 416 с.

6. Паліативно-хоспісна допомога: навч. посіб. / В. С. Тарасюк, Г. Б. Кучанська. 2-е вид. К. : ВСВ «Медицина», 2021. 328 с.

7. Паліативна та хоспісна допомога : підручник / [Вороненко Ю. В. та ін.] ; за ред. акад. НАМН України Ю. В. Вороненка, чл.-кор. НАМН України Ю. І. Губського ; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика. Вінниця : Нова Книга, 2017. 385 с.

8. Петрук В. В. Соціальна складова паліативної допомоги. *Педагогіка* : зб. наук. пр. : матеріали VI Всеукраїнського круглого столу «Педагогічний дискурс» (12 жовтня 2021 р.) / за ред. В. З. Антонюка, С. Ю. Чернети. Луцьк : Вежа-Друк. 2021. С. 98-102.

9. Психологічна допомога в кризових ситуаціях / С. Уварова, Н. Бойченко, С. Гришкан, Н. Улько / ПВНЗ «МІГП». 2016. 248 с.

10. Семигіна Т. В. Соціальна робота у моделі паліативної допомоги: функції та виклики. *Реабілітація та паліативна медицина*. 2015. № 2. С. 54-58.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ <https://library.bdpu.org.ua/>
2. Сайт БДПУ <https://bdpu.org.ua/>
3. Медіатека ФДССО
4. Електронна підтримка навчання Modle БДПУ
5. Верховна Рада України. Офіційний сайт (законодавство) <http://zakon4.rada.gov.ua/>